STEUNPUNT
WELZIJN
VOLKSGEZONDHEID &
GEZIN

Steunpunt WVG
Minderbroedersstraat 8
B-3000 Leuven
+32 16 37 34 32
www.steunpuntwvg.be
swvg@kuleuven.be

Vlaanderen
is zorgzaam samenleven

Rapport 63 **Mei 2026**

Het Groeipakket in Vlaanderen: kostendekking, besteding door gezinnen en impact op het beschikbaar inkomen en armoede

Onderzoekers: dr. Tim Goedemé, dr. Ilse Cornelis en dr. Bérénice Storms
Promotor: dr. Bérénice Storms

[1] Expertisecentrum Budget en Financieel Welzijn (CEBUD), Thomas More

Samenvatting en aanbevelingen (download hier het rapport)

1 Situering[1]

Het Groeipakket bestaat in 2026 zeven jaar. Door middel van de invoering ervan in 2019 werden ingrijpende veranderingen doorgevoerd ten opzichte van de periode voordien. De bevoegdheid verschoof van het federale naar het regionale niveau, en de Vlaamse overheid integreerde de kinderbijslag in een breder gezinsbeleid onder de noemer 'Groeipakket'. Dit ging gepaard met een andere opbouw van de basisbedragen en de toeslagen, met een expliciete heroriëntering van de kinderbijslagen naar een financiële ondersteuning als een recht van het kind en niet langer als een afgeleid recht van de socio-professionele status van de ouders. Het Groeipakket beoogt daarmee bij te dragen aan gelijke kansen voor alle kinderen, door een universeel basisbedrag te combineren met selectieve toeslagen die inspelen op specifieke noden, zoals een laag gezinsinkomen, bijkomende zorgbehoeften of participatie aan onderwijs en kinderopvang. Het Groeipakket werd zo expliciet gepositioneerd als een instrument dat zowel inkomensondersteunend als participatiebevorderend werkt.

Om een onderbouwd debat te kunnen voeren over toekomstige beleidskeuzes is het noodzakelijk te beschikken over geactualiseerde onderzoeksdata. In dit rapport focussen we daarbij op de inkomensondersteunende functie van het Groeipakket en onderzoeken we het belang van het Groeipakket in het inkomen van Vlaamse gezinnen met kinderen. Daarnaast bevragen we de manier waarop gezinnen het Groeipakket besteden, dan wel wensen te besteden. Vanuit armoedeperspectief is het daarbij essentieel om zicht te krijgen op de mate waarin deze financiële ondersteuning bijdraagt aan het dekken

1 We zijn de leden van de stuurgroep dankbaar voor de vele uitwisselingen van ideeën, discussies en suggesties voor verbeteringen. De finale tekst van dit rapport vertegenwoordigt desalniettemin de visie van de onderzoekers en niet noodzakelijk van de leden van de stuurgroep en/of de organisaties waarbij zij of de onderzoekers actief zijn.

van minimale kindkosten en aan de bescherming van gezinnen tegen armoederisico's, zowel vandaag als in de toekomst, wanneer de nieuwe bedragen van het Groeipakket volledig uitgerold zullen zijn.

Meer concreet beoogt deze studie de volgende onderzoeksvragen te beantwoorden: (1) in welke mate dekken de financiële tegemoetkomingen voor kinderen ten laste de (minimale) kosten van kinderen, zowel volgens objectieve criteria voor minimale kindkosten als vanuit de subjectieve ervaring van gezinnen; (2) hoe besteden gezinnen met kinderen de financiële ondersteuning uit het Groeipakket en in welke mate achten zij de kenmerken van deze ondersteuning, zoals de vrije besteedbaarheid, belangrijk; (3) welk aandeel vertegenwoordigt het Groeipakket in het gezinsinkomen en welke impact heeft het op het armoederisico en de armoederisicokloof; en (4) wat is de impact van enkele hervormingen van het programmadecreet 2022 en de volledige uitrol van de nieuwe bedragen op de dekkingsgraad, het inkomensaandeel van het Groeipakket en armoede?

Methodologisch combineren we drie complementaire perspectieven: (1) de dekkingsgraad van de tegemoetkomingen voor kinderen ten laste, waarbij het totale bedrag aan financiële tegemoetkomingen wordt afgezet tegen minimaal noodzakelijke kindkosten op basis van referentiebudgetten (Deel 1); (2) een survey- en bestedingsanalyse die peilt naar ervaren kostendekking, bestedingspatronen en opvattingen over onder meer de vrije besteedbaarheid, en deze relateert aan de sociaaleconomische positie en de samenstelling van het gezin (Deel 2); en (3) een microdata-analyse van EU-SILC data voor 2022/2023, gekoppeld aan administratieve gegevens uit het Datawarehouse Groeipakket (DWH), om het aandeel van het Groeipakket in het gezinsinkomen en de armoede-impact ervan te ramen (Deel 3). We belichten eerst de gebruikte data en methoden in meer detail. Vervolgens vatten we de belangrijkste conclusies per onderzoeksvraag samen. Daarna bespreken we de belangrijkste aanbevelingen die uit het onderzoek voortvloeien.

2 Data en methoden

De dekkingsgraad van het Groeipakket geeft het aandeel weer van de minimaal noodzakelijke kindkosten dat wordt gecompenseerd door het totale pakket aan financiële ondersteuning voor gezinnen met kinderen. De minimaal noodzakelijke kindgebonden kosten zijn gebaseerd op de referentiebudgetten voor volwaardige maatschappelijke participatie (prijzen van 2024) (Storms et al., 2025) en focussen op de directe kosten van kinderen, zonder rekening te houden met zogenaamde opportuniteitskosten. Om de minimale kindkosten te schatten, standaardiseren we de leefcontext: gezinnen huren een kwaliteitsvolle woning op de private huurmarkt, wonen in een omgeving met een goed toegankelijk aanbod van (publieke) goederen en diensten, bezitten geen eigen wagen en maken geen gebruik van formele, betaalde kinderopvang. Daarnaast veronderstellen we dat alle gezinsleden in goede gezondheid verkeren, niet geconfronteerd worden met onverwachte tegenslagen, en beschikken over voldoende competenties om het gezinsbudget adequaat te beheren. Deze assumpties benadrukken het minimale karakter van de geschatte kindkosten. De financiële tegemoetkomingen waarmee we rekening houden omvatten zowel het Groeipakket als de fiscale voordelen voor kinderen ten laste (verhoging van de belastingvrije som en terugbetaalbaar belastingkrediet) en, waar relevant, studietoelagen voor studenten hoger onderwijs. Deze werden door de FOD Sociale Zekerheid gesimuleerd aan de hand van het simulatiemodel BELMOD. We berekenen de dekkingsgraad aan de hand van **standaardsimulaties voor 168 typegezinnen voor de situatie in 2024**, die variëren naar gezinstype (gezinsomvang en -samenstelling) en gezinsinkomen (van leefloon tot 1.5 VTE aan mediaan loon). De keuze voor 2024 houdt in dat voor kinderen jonger dan zes jaar (geboren vanaf 2019) de

nieuwe bedragen van het Groeipakket worden toegepast, terwijl voor kinderen vanaf zes jaar de transitiebedragen, inclusief de leeftijdsbijslagen in rekening worden genomen.

De survey- en bestedingsanalyse werd uitgevoerd op **een nieuwe kwantitatieve survey** bij gezinnen met kinderen in Vlaanderen. Op basis van populatiegegevens uit het Datawarehouse Groeipakket werd een steekproef getrokken die gestratificeerd was volgens uitbetalingsactor, inkomensklasse, aantal kinderen en leeftijd van het oudste kind. De geselecteerde steekproef van gezinnen werd in juni 2025 via e-mail uitgenodigd om een online survey in te vullen. De bruto steekproef bestond uit ongeveer 169 000 dossiers, hiervan had ongeveer 62% (103 985 dossiers) een gekend e-mailadres, met duidelijke verschillen naar inkomensgroep en leeftijd van het oudste kind. In totaal startten iets meer dan 8000 ontvangers de survey; 5504 respondenten voltooiden de vragenlijst, wat neerkomt op een 3.3% van de bruto steekproef of 5.2% van de bruto steekproef met mailadres. Respondenten konden via een unieke sleutel gekoppeld worden aan administratieve data wat ook een gedetailleerde analyse van non-response toeliet. Voor de analyses werden designgewichten, non-responsegewichten en poststratificatie toegepast; standaardfouten werden geschat met design-gecorrigeerde procedures[2].

Voor de analyse van het aandeel van het Groeipakket in het beschikbaar huishoudinkomen en de impact ervan op het armoederisico en de armoederisicokloof, maken we gebruik van de **EU-SILC 2023** gegevens. Dit is de meest gebruikte survey voor officiële statistieken over armoede en ongelijkheid in België en Europa. De inkomensgegevens verwijzen naar 2022 en worden grotendeels op basis van administratieve bronnen verzameld. Dit geldt echter niet voor de kinderbijslagen in deze survey. Daarom werden in dit project gegevens uit het **Datawarehouse Groeipakket** (*DWH Groeipakket*) over het recht op Groeipakket in 2022 op individueel niveau gekoppeld aan de gegevens uit EU-SILC 2023. Zo konden we in dit project ook voor inkomsten uit het Groeipakket werken met administratieve gegevens. Dit levert een steekproef op van ongeveer 1600 rechtgevende kinderen in Vlaanderen. Alle EU-SILC gegevens zijn gebaseerd op een geclusterde en gestratificeerde toevalssteekproef van inwoners van private huishoudens in België, die volgens de verdeling van verschillende kenmerken op populatieniveau worden gewogen. Alle analyses op deze data hebben betrekking op de inkomenssituatie, (para)fiscale regels en uitkeringen in 2022, werkend met de gezinssamenstelling van 2023, zoals dat standaard het geval is voor inkomensanalyses met EU-SILC.

3 Onderzoeksvraag 1: In welke mate dekken de financiële tegemoetkomingen voor kinderen ten laste de minimale kosten van kinderen?

We beantwoorden deze vraag op twee manieren: een objectieve meting (Deel 1) en een subjectieve meting (Deel 2). Voor de objectieve meting vertrekken we van een gestandaardiseerde vergelijking tussen de minimaal noodzakelijke kindgebonden kosten en de financiële tegemoetkomingen waarop gezinnen met kinderen recht hebben.

De minimaal noodzakelijke kindkosten nemen toe met de leeftijd: voor een peuter gaat het in 2024 om ongeveer 378 euro per maand (kinderopvangkosten niet meegerekend), voor een tiener loopt dit

[2] In vergelijking met gekende (EU-SILC) gegevens rond inkomen en subjectieve armoede bleek er bij de respondenten in de survey een lichte oververtegenwoordiging van respondenten met een financieel kwetsbaar profiel. Dit wijst er mogelijk op dat, naast de verschillende demografische en administratieve kenmerken die de kans op response beïnvloed hebben en waarvoor we konden corrigeren, andere factoren die gerelateerd zijn aan financiële kwetsbaarheid de kans op response mogelijk beïnvloed hebben.

op tot ongeveer 777 euro per maand en voor een pendelstudent in het hoger onderwijs bedraagt dit ongeveer 863 euro per maand. Deze bedragen weerspiegelen een duidelijke evolutie in de aard van de kosten naarmate kinderen ouder worden. In de eerste levensjaren domineren uitgaven voor voeding, gezondheid, persoonlijke verzorging en huisvesting. Naarmate kinderen ouder worden, nemen vooral de kosten voor voeding en kleding verder toe en komen er bijkomende uitgaven voor schoolmateriaal, vrijetijds- en culturele participatie, mobiliteit en zakgeld. In de adolescentie worden deze participatie-gebonden kosten belangrijker. Ze bereiken hun piek in de fase van jongvolwassenheid, terwijl de kosten voor voeding, kleding, persoonlijke verzorging en gezondheidszorg zich dan stabiliseren.

Wat het aantal kinderen betreft, bevestigen de resultaten dat de minimumkost per kind daalt wanneer er meer kinderen in het gezin zijn. Dit effect wordt voornamelijk verklaard door schaalvoordelen in huisvesting en verbruikerskosten. Wanneer deze kosten, die in de praktijk zeer sterk kunnen variëren, buiten beschouwing worden gelaten, verdwijnen de schaalvoordelen vrijwel volledig. In een scenario waarin tieners per twee een slaapkamer delen, loopt de totale minimumkost voor vier kinderen tussen 12 en 17 jaar op tot circa 2767 euro per maand.

De hoogte van de financiële tegemoetkomingen voor kinderen ten laste is het resultaat van een complexe wisselwerking tussen gezinsgrootte -en samenstelling, leeftijd van de kinderen en inkomenssituatie. Elk van deze kenmerken beïnvloedt op zich het niveau van de ondersteuning, maar hun effecten zijn niet louter additief: ze versterken, temperen of compenseren elkaar afhankelijk van de gezinscontext. Grosso modo nemen de financiële voordelen toe naarmate er meer kinderen ten laste zijn. Ook leeftijd speelt een belangrijke rol: baby's ontvangen de hoogste bedragen (o.m. omwille van het startbedrag), terwijl kinderen van 6–11 jaar binnen elke inkomenscategorie de laagste tegemoet-komingen krijgen. Voor kinderen van 12 jaar en ouder liggen de tegemoetkomingen hoger, in het bijzonder wanneer ze aanspraak kunnen maken op een schooltoeslag of studietoelage. Daarnaast is de gezinsvorm bepalend: los van het feit dat eenoudergezinnen in de realiteit sneller aanspraak kunnen maken op de sociale toeslagen van het Groeipakket (omdat ze met één inkomen sneller onder de inkomensdrempel vallen), krijgen zij ook hogere financiële tegemoetkomingen (met name hogere fiscale voordelen en hogere sociale toeslagen voor derde jongste en oudere kinderen in de transitieregeling van het Groeipakket. Ten slotte is het gezinsinkomen doorslaggevend, al verschilt de inkomensgradiënt naargelang de steuncomponent: bij stijgende inkomens vallen selectieve componenten (sociale toeslag en schooltoeslag binnen het Groeipakket, en studietoelagen) deels of volledig weg, terwijl fiscale voordelen zwaarder doorwegen zodra gezinnen een inkomen hebben waarmee ze die volledig kunnen benutten.

Tegen deze achtergrond varieert de mate waarin het totale steunpakket de minimale kindkosten dekt sterk. Over het algemeen zien we **hogere dekkingsgraden bij gezinnen met jongere kinderen** (baby's, peuters en kleuters): variërend van 58% tot 122% in éénkindgezinnen. De hoogste dekkingsgraden doen zich voor in grote gezinnen met drie of vier jonge kinderen, zeker wanneer zij recht hebben op een sociale toeslag (86% tot 134%). **Voor gezinnen met oudere kinderen liggen de dekkingsgraden beduidend lager**: in één- en tweekindgezinnen variëren ze van 21% tot 64%. In drie- en vierkindgezinnen liggen de dekkingsgraden doorgaans hoger, maar zelfs wanneer zij recht hebben op inkomens-afhankelijke toeslagen, blijft de dekkingsgraad beperkt tot maximaal 79%. Opvallend is bovendien dat **de minimumkosten in gezinnen met de laagste inkomens niet noodzakelijk het best worden gedekt**: leefloongerechtigde gezinnen en werkende eenverdienersgezinnen met een inkomen ter hoogte van het GGMMI (minimumloon) zien hun kindkosten doorgaans minder gecompenseerd dan vergelijkbare gezinnen met een hoger inkomen, ondanks het inkomensafhankelijk karakter van de sociale toeslagen

van het Groeipakket, omdat zij door hun lage belastbare basis niet het volledige fiscale voordeel uit de verhoging van de belastingvrije som voor kinderen ten laste kunnen realiseren.

We benadrukken dat bovengenoemde dekkingspercentages moeten worden gelezen als een inschatting van de maximale kostendekking, gegeven de aannames over minimale kindkosten. Ze geven dus weer hoe toereikend de ondersteuning in het beste geval kan zijn. Daarbij wordt geen rekening gehouden met drempels in de leefomstandigheden van gezinnen of met moeilijkheden bij het opnemen van rechten, factoren die in de praktijk, zeker bij kwetsbare gezinnen, vaak voorkomen en de werkelijke toereikendheid kunnen verlagen.

We peilden eveneens naar de subjectieve ervaring met betrekking tot de toereikendheid van het Groeipakket. **Minder dan een kwart (23%) van de gezinnen denkt dat het Groeipakket volstaat om de minimale kosten van kinderen te dekken. Daarnaast wordt het Groeipakket door de overgrote meerderheid (80%) van de gezinnen ook als ontoereikend gezien om de eigen uitgaven voor hun kinderen te betalen**. Gemiddeld schatten gezinnen dat ongeveer 40% van de uitgaven voor hun eigen kinderen door het Groeipakket wordt gedekt. Deze subjectieve beoordeling van toereikendheid hangt sterk samen met inkomen, de leeftijd van het oudste kind, de hoogte van het eigen Groeipakket en ook de eigen preferenties en uitgavenpatronen, die vooral bij hogere inkomens bijzonder variabel bleken. Lagere inkomensgroepen geven vaker aan dat het Groeipakket een groot deel van hun kindkosten kan dekken, wat samenhangt met de hogere bedragen waarop deze gezinnen recht hebben (o.a. uit toeslagen) en met de gemiddeld vrij lage uitgaven die ze rapporteren per kind. Gezinnen met kinderen jonger dan 18 ervaren gemiddeld genomen een hogere kostendekking voor het Groeipakket. Bij gezinnen met een inkomen tussen de laagste en hoogste inkomensgrens voor de toekenning van de sociale toeslagen varieert de ervaren kostendekking door het Groeipakket afhankelijk van aantal kinderen: bijna 40% van de gezinnen met meer dan 2 kinderen geeft aan meer dan de helft van de kindkosten te kunnen betalen tegenover 13% van de éénkindgezinnen en 25% van de gezinnen met twee kinderen. Dit verschil hangt vermoedelijk samen met het gegeven dat gezinnen met meer dan 2 kinderen binnen deze inkomensgroep tot de hoogste inkomensgrens aanspraak kunnen maken op sociale toeslagen wanneer minstens één van de kinderen geboren is na 2018.

Ondanks deze beoordeling van slechts gedeeltelijke kostendekking is **het Groeipakket voor de meerderheid van de gezinnen (69%) duidelijk een belangrijk tot zeer belangrijk onderdeel in het gezinsbudget om elke maand rond te komen. Het eenmalig wegvallen van dit Groeipakket zou bij ongeveer de helft (48%) van de gezinnen aanleiding geven tot (zeer) veel stress**. Het Groeipakket is voor heel wat gezinnen een voorspelbaar stabiel maandelijks inkomen dat, zeker bij lagere inkomens als essentieel en noodzakelijk onderdeel van het budget fungeert (zie ook onderzoeksvraag 2 hieronder) om de nodige huishoudelijke kosten te kunnen dekken, en vormt als dusdanig ook een buffer tegen acute geldstress en geldzorgen. Ook bij gezinnen met hogere inkomens wordt het Groeipakket als een belangrijk onderdeel van het gezinsbudget aanzien en zou het wegvallen ervan tot aanzienlijke stress leiden, aangezien de bestedingspatronen vermoedelijk afgestemd zijn op deze voorspelbare inkomsten.

Samengevat kunnen we stellen dat tegemoetkomingen voor kinderen ten laste in vele gevallen de minimale kindkosten onvoldoende dekken. De maximale dekkingspercentages liggen het hoogst voor gezinnen met jonge kinderen, in het bijzonder grote gezinnen en voor gezinnen die recht geven op inkomensselectieve toeslagen. De hogere objectieve dekkingsgraad van minimale kosten bij gezinnen met jongere kinderen en bij gezinnen met een inkomen dat recht geeft op inkomensselectieve toeslagen vonden we ook terug in de subjectieve inschatting die gezinnen maken over de toereikendheid van het Groeipakket om hun eigen kindgerelateerde uitgaven te betalen. Tegelijk spelen daar naast de

gezinssamenstelling en de hoogte van het Groeipakket ook zeer grote variaties in kindgerelateerde uitgaven een rol. De subjectieve inschatting van de toereikendheid van het Groeipakket om de minimale kosten van kinderen te betalen is het hoogste bij grotere gezinnen en gezinnen met recht op selectieve toeslagen.

4 Onderzoeksvraag 2: Hoe besteden gezinnen met kinderen het inkomen uit het Groeipakket en welke opinies leven er over vrije besteedbaarheid en selectiviteit?

De meeste gezinnen gebruiken het Groeipakket niet als apart budget. **73% zegt dat het Groeipakket wordt toegevoegd aan het algemene gezinsbudget**. Daarnaast reserveert 11% het mentaal voor specifieke uitgaven en de overige 16% gebruikt het uitsluitend voor bepaalde uitgaven, bijvoorbeeld door het op een aparte rekening te zetten die enkel voor deze uitgaven wordt gebruikt. Samen vormt dit een substantiële minderheid die het Groeipakket expliciet 'labelt' voor specifieke uitgaven.

Binnen de grote groep waar het Groeipakket aan het algemene gezinsbudget wordt toegevoegd, rapporteert ongeveer drie kwart dat van de rekening waarop het Groeipakket toekomt alle gezinsuitgaven, of alle uitgaven voor kinderen worden betaald. Wanneer gezinnen toch specifieke posten benoemen, gaat het vooral om kindgebonden uitgaven aan kleding, boodschappen, gezondheid, onderwijs, ontspanning en kinderopvang.

Gezinnen die zeggen het Groeipakket voor te behouden voor specifieke uitgaven, besteden het overwegend aan kindgerelateerde uitgaven. Veel voorkomende categorieën zijn onderwijs, kleding en schoenen, gezondheid, vrijetijd/ontspanning en boodschappen voor kinderen. Een aanzienlijk deel gebruikt het ook voor kinderopvang of vakantiekampen en om te sparen voor kinderen.

Binnen de laagste inkomensgroepen functioneert het Groeipakket (zowel bij wie labelt als bij wie niet labelt) vaker als een algemene noodzakelijk onderdeel van het budget dat moet toelaten om kindgerelateerde uitgaven maar ook huishoudelijke uitgaven (zoals boodschappen of schuldaflossingen) te betalen. Bij deze groepen zien we ook duidelijk lagere geschatte totaaluitgaven voor kinderen dan bij hogere-inkomensgroepen en er wordt ook minder vaak dan bij hogere inkomens aangegeven dat een deel van het Groeipakket wordt gespaard. Bij wie spaart zijn de gespaarde bedragen per kind ook afhankelijk van het gezinsinkomen.

Daarnaast structureert de leeftijd van het oudste kind de besteding van het Groeipakket en de gerapporteerde uitgaven: bij jongere kinderen ligt de nadruk meer op kinderopvang en gezondheid, terwijl bij oudere kinderen onderwijskosten belangrijker worden. De geschatte totaaluitgaven per kind dalen naarmate het aantal kinderen in een gezin groter is, wat zowel kan wijzen op schaalvoordelen als op noodzakelijke beperkingen in uitgaven overeenkomstig het beschikbare totaalbudget.

Bij kinderen die niet voltijds in één gezin verblijven komt het Groeipakket bij iets minder dan de helft (gedeeltelijk) op een 'kindrekening'. Deze rekening wordt vooral ingezet voor onderwijs, niet-dagelijkse gezondheidskosten, hobby's/ontspanning, kleding, kinderopvang en mobiliteit, en zelden voor dagelijkse huisvesting/boodschappen. Ongeveer een kwart zegt dat via de kindrekening ook gespaard wordt.

Een duidelijke meerderheid van de gezinnen onderschrijft het principe van vrije besteedbaarheid van het Groeipakket. Ongeveer drie kwart is het (helemaal) eens met de stellingen dat het goed en belangrijk is dat gezinnen zelf kunnen kiezen hoe ze het Groeipakket besteden; slechts één op tien is het daar (helemaal) niet mee eens. Tegenstanders van deze vrije besteedbaarheid zijn onder meer relatief

vaker terug te vinden bij gezinnen met de hoogste inkomens. Wanneer het Groeipakket rechtstreeks zou worden ingezet voor school- of kinderopvangkosten, verwacht drie op tien in de problemen te komen met het betalen van andere uitgaven. Dit risico is duidelijk groter bij financieel kwetsbare gezinnen, aangezien het Groeipakket daar vaker wordt ingezet om allerlei noodzakelijke huishoudelijke uitgaven te betalen en dus fungeert als een essentiële financiële buffer.

Er is bovendien **een relatief brede steun (66%) voor het idee dat het Groeipakket voor gezinnen in armoede minstens de minimumkosten van kinderen zou moeten dekken**, maar een sterke inkomensselectiviteit met een budgetneutrale herverdeling wordt minder onderschreven (37%). Tegenstanders zijn vooral (maar niet uitsluitend) te vinden bij de gezinnen die hun eigen Groeipakket in zo'n scenario mogelijk zouden zien dalen. **Voor leeftijdsselectiviteit is het draagvlak groot**: ongeveer twee derde is het (helemaal) eens dat oudere kinderen een hoger bedrag zouden moeten ontvangen dan jongere kinderen. Ook hier zijn voorstanders echter vaker te vinden bij gezinnen met kinderen die geboren zijn voor 2019 en die bijgevolg vaker ervaring hebben met zowel de toenemende kosten van oudere kinderen als met het systeem van leeftijdstoeslagen in de transitieregeling.

5 Onderzoeksvraag 3: Welk aandeel vertegenwoordigt het Groeipakket in het gezinsinkomen en welke impact heeft het op het armoederisico en de armoederisicokloof?

Om deze vragen te beantwoorden, werd (in Deel 3) gebruik gemaakt van de EU-SILC 2023 gegevens, verrijkt met informatie over toegekende rechten uit het datawarehouse Groeipakket. Dit maakte het mogelijk om een veel meer betrouwbare en gedetailleerde studie te maken van de verdeling van het Groeipakket in Vlaanderen dan wanneer deze twee bronnen niet zouden worden gecombineerd. Hierdoor kunnen we ook voor een aantal individuele toeslagen (bv. de leeftijdsbijslagen, de sociale toeslagen, …) de verdeling in kaart brengen.

Gemiddeld genomen neemt het Groeipakket zo'n 7% van het beschikbaar huishoudinkomen voor haar rekening bij wie in Vlaanderen in een huishouden met Groeipakket woont. Het aandeel is het hoogste in het laagste inkomensdeciel (ruwweg 21% bij begunstigden van het Groeipakket) en daalt over de inkomensverdeling tot ongeveer 2.5% bij begunstigden van het Groeipakket in Vlaanderen die tot het hoogste inkomensdeciel behoren. **Dit bevestigt dat het Groeipakket voor gezinnen met kinderen, en in het bijzonder voor gezinnen met lage inkomens, een substantiële en stabiele inkomenscomponent vormt.**

Tegelijkertijd maskeren deze gemiddelde aandelen **aanzienlijke verschillen tussen gezinstypes**. Het gemiddeld aandeel van het Groeipakket bedraagt bijvoorbeeld ongeveer 4% voor wie in een huishouden met één rechtgevend kind woont ten opzichte van gemiddeld ongeveer 13% voor wie in een huishouden met minstens drie rechtgevende kinderen woont. Ook bij eenoudergezinnen (zo'n 12%), gezinnen met een sociale toeslag (zo'n 14%) of met een selectieve participatietoeslag (eveneens zo'n 14%) is het aandeel relatief hoog. Hoewel de basisbedragen het grootste deel van het Groeipakket uitmaken, leveren de sociale toeslagen, participatietoeslagen en leeftijdstoeslagen, vooral in de lagere inkomensgroepen, een belangrijke bijdrage aan dit inkomensaandeel.

De analyses wijzen erop dat het Groeipakket een belangrijke rol speelt bij het voorkomen van armoede in gezinnen met kinderen. Op basis van simulaties waarbij het inkomen met en zonder Groeipakket wordt vergeleken, blijkt dat **het Groeipakket het aandeel rechtgevende kinderen dat onder de armoederisicogrens leeft halveert van zo'n 10% naar ongeveer 5% en ook de armoedekloof sterk**

vermindert. Dit illustreert de sterke bijdrage van het Groeipakket binnen de huidige inkomensbescherming om armoede bij kinderen te voorkomen.

Ondanks de gunstigere dekkingsgraad bij begunstigden van de sociale toeslagen en de schooltoeslagen stellen we vast dat het armoederisico bij hen nog steeds hoger is dan gemiddeld. Zo is het armoederisico voor wie in een huishouden woont met sociale toeslag zo'n 19% ten opzichte van minder dan 3% voor wie niet in een huishouden met sociale toeslag woont. Tegelijkertijd komt een groot deel van het Groeipakket ook bij hogere inkomens terecht. Voor zover prioriteit wordt gegeven aan de doelstelling van het Groeipakket om armoede bij kinderen te voorkomen of te verminderen, is er dan ook **nog heel wat marge om de armoedereducerende functie van het Groeipakket te versterken**, zonder de stabiele financiële steun voor kinderen in de hele bevolking sterk af te bouwen.

6 Onderzoeksvraag 4: Impact van enkele hervormingen van het Programmadecreet van 2022 en de volledige uitrol van het Groeipakket op de dekkingsgraad, het inkomensaandeel en armoede

Het Programmadecreet van 2022 voerde ***enkele belangrijke wijzigingen door aan de sociale toeslagen***. In dit rapport analyseren we volgende elementen: de verhoging van de sociale toeslagen, de optrekking van de (maximum) inkomensgrenzen voor het recht op een sociale toeslag met 5%, de toekenning van een eenmalige toeslag voor rechthebbenden van sociale toeslagen en de invoering (in 2023) van een nieuwe categorie van begunstigden: voor gezinnen met één of twee kinderen en een inkomen tussen 36 325.76 euro en 42 380.60 euro werd voortaan ook het recht op een sociale toeslag ingevoerd.

Op basis van de standaardsimulaties voor minimale kindkosten en financiële steun voor gezinnen met kinderen, stellen we vast dat voor gezinnen die recht hebben op de nieuwe sociale toeslag, de impact substantieel is. Bijvoorbeeld, is voor een koppel met één kind van 12 tot 17 jaar **de kostendekking hierdoor gestegen van slechts 26% van de minimale kindkosten naar 34% van de minimale kindkosten**, rekening houdend met het volledige pakket aan financiële tegemoetkomingen.

Nemen we alle hierboven vermelde hervormingen in beschouwing, dan leverden deze een totale verhoging van gemiddeld bijna 28 euro per kind per maand op voor begunstigden van de sociale toeslagen (prijzen van 2022), wat binnen deze groep overeenkomt met een toename van het gemiddelde aandeel van het Groeipakket in het beschikbaar huishoudinkomen met 1.3 procentpunt. **Deze maatregelen kwamen in het bijzonder eenoudergezinnen ten goede. Desalniettemin was het armoedereducerende effect uitsluitend zichtbaar in een daling van de armoedekloof**.

De transitiebedragen zullen in de toekomst geleidelijk uitdoven. Om de impact van de vervanging van de transitiebedragen door nieuwe bedragen in te schatten, bekeken we wat een volledige uitrol van de nieuwe bedragen in één jaar tijd zou betekenen voor de dekkingsgraad van het Groeipakket en op armoede. We kijken hierbij niet naar het totaal aan ontvangen kinderbijslagen over de hele levensloop, maar naar de situatie voor huishoudens op één moment in de tijd. Bij **de volledige uitrol van de nieuwe bedragen** verdwijnen de sterk variërende basisbedragen, vallen de leeftijdsbijslagen weg en zijn op alle rechthebbenden de nieuwe sociale toeslagen van toepassing. Grosso modo zou de toepassing van de nieuwe bedragen op alle gezinnen in 2024 hebben geresulteerd in **hogere dekkingsgraden van de minimum kindkosten voor alle onderzochte typegezinnen met één kind**, met beperkte stijgingen (1 à 2 procentpunten) bij de oudste leeftijdsgroepen (18–25 jaar) en meer uitgesproken stijgingen (8 à 10 procentpunten) bij gezinnen een kind van 6 tot 11 jaar. Ook grotere gezinnen met drie of vier oudere

kinderen die door de volledige uitrol voortaan recht krijgen op sociale toeslagen, zien hun dekkingsgraad toenemen met 2 à 5 procentpunten. Voor de gezinnen met twee kinderen en de overige gezinnen met drie of meer kinderen blijft de dekkingsgraad in dit scenario grotendeels stabiel of daalt ze licht (1 à 3 procentpunten). Dit geldt niet voor de hoogste inkomens voor wie de daling sterker is (7 à 10 procentpunten) omwille van het wegvallen van de ranggebonden basisbedragen dat voor hen niet (deels) wordt gecompenseerd door extra sociale toeslagen.

De analyses van EU-SILC suggereren eveneens dat, als de omschakeling in 2022 volledig zou zijn gebeurd (met toepassing van de nieuwe bedragen op alle rechtgevende kinderen in Vlaanderen), dit **wellicht slechts een minimaal effect op armoede** zou hebben gehad. Er zijn geen aanwijzingen dat dit de armoede significant zou hebben doen toenemen of afnemen, ook niet bij huishoudens met drie of meer kinderen. Dit betekent niet dat er bij een plotse omschakeling geen gezinnen zouden zijn geweest die erop achteruit zouden zijn gegaan, maar ze zijn veel minder talrijk dan de gezinnen die hun Groeipakket zouden hebben zien toenemen. De gemiddelde vermindering in het bedrag per kind per maand (zo'n 14 euro) zou voor de gezinnen die erop achteruit zijn gegaan slechts een derde bedragen van het gemiddelde bedrag dat de gezinnen die erop vooruit zouden zijn gegaan erbij zouden hebben gekregen (zo'n 42 euro). De beschikbare data zijn niet ideaal voor een budgettaire raming, maar een onmiddellijke toepassing van de nieuwe bedragen op alle rechthebbenden zou volgens onze gegevens in 2022 een meerkost van ongeveer 400 tot 600 miljoen euro hebben betekend. We benadrukken hierbij dat dit de resultaten zijn voor het geval waarin de omslag in één jaar tijd zou zijn gemaakt. We doen hierbij geen uitspraken over de budgettaire evolutie bij een geleidelijke uitfasering van de transitiebedragen zoals ze nu is ingepland. Desalniettemin doen deze conclusies de vraag rijzen naar de meest doelmatige inzet van de middelen van het Groeipakket vanuit het perspectief van armoedebestrijding.

7 Conclusies: de rol van het Groeipakket in het Vlaamse gezinsbeleid

De drie delen van het rapport bieden samen een coherent maar uitdagend beeld van de functie en werking van het Groeipakket binnen het bredere Vlaamse ondersteuningsinstrumentarium voor gezinnen met kinderen.

7.1 Sterke armoedepreventie en substantiële inkomenscomponent voor gezinnen met kinderen

De analyses bevestigen ondubbelzinnig de armoedepreventieve kracht van het Groeipakket: het aandeel kinderen dat opgroeit in een huishouden met een inkomen onder de 60%-armoederisicogrens wordt hierdoor gehalveerd. Daarnaast blijkt uit de nieuwe survey dat (ook los van armoede-indicatoren) het Groeipakket door een ruime meerderheid als belangrijke structurele inkomenscomponent wordt gezien die mee stabiliteit en voorspelbaarheid creëert. Daarmee levert het Groeipakket, in zijn huidige vorm, een substantiële bijdrage aan zowel de objectieve financiële situatie van gezinnen met kinderen als de subjectief ervaren financiële zekerheid en vormt daarmee een essentiële pijler van het beleid gericht op het structureel verminderen van armoede bij kinderen.

7.2 Blijvende ontoereikendheid: levensfasegevoeligheid van kosten is beleidsmatig van belang

Toch wijst een systematische vergelijking van de minimale directe kindkosten met het geheel van financiële voordelen (waaronder het Groeipakket, studietoelagen en fiscale voordelen) op een structurele discrepantie tussen de directe minimale kosten van kinderen en de financiële steun die gezinnen met kinderen krijgen. Dit is met name problematisch voor gezinnen voor wie volledige kostendekking nodig is om niet (of niet verder) in armoede te verglijden. Volledige of meer dan volledige compensatie wordt voornamelijk bereikt bij grote gezinnen met jonge kinderen. Daartegenover staat een lagere dekkingsgraad bij gezinnen met één of meerdere oudere kinderen, zeker wanneer er geen aanspraak kan worden gemaakt op inkomensafhankelijke componenten. Dit patroon is beleidsmatig relevant, aangezien ook de hogere kosten in latere levensfasen, minimaal noodzakelijk zijn met het oog op volwaardige maatschappelijke participatie van kinderen en jongeren. Daartegenover staat dat, ondanks de hogere dekkingsgraad, wie in een gezin met sociale toeslagen woont gemiddeld nog steeds een armoederisico ervaart dat vele malen hoger is dan wie in een gezin zonder sociale toeslagen woont. Voor deze groep volstaat het Groeipakket niet om de armoedekloof voor iedereen helemaal te dichten.

7.3 Niet-uniforme inkomensgradiënt in het beleidsinstrumentarium

Niet alle instrumenten om gezinnen te ondersteunen focussen zich op het extra ondersteunen van lage inkomensgezinnen. Terwijl de selectieve toeslagen van het Groeipakket en de studietoelagen afnemen bij stijgend inkomen, winnen fiscale voordelen aan belang wanneer het gezinsinkomen hoog genoeg is om de verhoging van de belastingvrije som voor kinderen ten laste volledig uit te putten. Dit verklaart mee waarom de laagste inkomens niet automatisch de hoogste dekkingsgraad realiseren.

7.4 De impact van recente hervormingen

De simulaties rond toekomstige en recente systeemwijzigingen laten zien dat een omschakeling van de transitiebedragen naar nieuwe bedragen voor alle rechtgevende kinderen die in één jaar zou plaatsvinden slechts een beperkt effect op armoede zou hebben, ondanks de relatief grote budgettaire kost die ermee samen zou gaan. Dit suggereert dat een versnelde afbouw van de transitiebedragen vanuit het perspectief van armoedereductie en kostenefficiënte geen wenselijke piste is. De analyses tonen verder aan dat de armoede-impact vooral bepaald wordt door de mate waarin extra middelen terechtkomen bij gezinnen onder of net boven de armoedegrens. Hervormingen zoals vastgelegd in het Programmadecreet van 2022, waaronder verhoogde sociale toeslagen, opgetrokken inkomensgrenzen en een bijkomende categorie begunstigden, leidden tot een gemiddeld financieel voordeel van ongeveer 28 euro per kind per maand voor begunstigden van de sociale toeslagen, met relatief grotere winst voor eenoudergezinnen. Desondanks bleef de daling in armoede eerder bescheiden en onvoldoende om het hoge armoederisico bij begunstigden van de sociale toeslagen significant te doen dalen. Dit resultaat is niet onbelangrijk, en toont dat significante verdere vooruitgang op het gebied van armoedebestrijding afhankelijk is van meer gerichte en voldoende omvangrijke beleidsinterventies. Een verdere uitbreiding van het recht op een sociale toeslag hogerop de inkomensverdeling leidt niet tot een verdere daling van de armoede.

8 Aanbevelingen

Deze conclusies tonen ons enkele beleidswegen die kunnen leiden tot een nog doeltreffender en rechtvaardiger inzet van beleidsinstrumenten in de strijd tegen armoede bij kinderen in Vlaanderen.

8.1 Bewaak universaliteit en vrije besteedbaarheid als legitimiteits- en doeltreffendheidsanker

Het onderzoek toont het belang aan van het Groeipakket voor de inkomenszekerheid van gezinnen met kinderen en belicht het brede draagvlak voor de vrije besteedbaarheid van het Groeipakket. Behoud daarom bij toekomstige hervormingen een stabiele universele basis, respecteer vrije besteding en gebruik selectieve instrumenten om toereikendheid te verhogen waar tekorten empirisch geconcentreerd zijn. Vermijd beleidskeuzes die de voorspelbaarheid van het netto gezinsinkomen sterk verminderen (bv. ook bij de invoering van meer gefaseerde sociale toeslagen). Wees erg terughoudend met een verschuiving naar 'in-kind' modaliteiten die de vrije besteedbaarheid verminderen. Dit zou vooral bij de financieel meest kwetsbare gezinnen de financiële redzaamheid sterk kunnen ondermijnen en acute geldzorgen en stress verhogen, door het verkleinen van hun al beperkte financiële flexibiliteit en door een lager gebruik van in-kind goederen en diensten. Zo'n verschuiving riskeert dan ook de doeltreffendheid van de ondersteuning te doen afnemen eerder dan toenemen.

8.2 Versterk de armoedebestrijdende functie van het Groeipakket via meer doelgerichte sociale toeslagen, met prioriteit voor diepe armoede

Het onderzoek toont aan dat het Groeipakket armoede bij rechtgevende kinderen halveert. Toch zien we nog steeds een hoog armoederisico bij rechtgevende kinderen met een sociale toeslag (van zo'n 19%) en een erg laag, maar geen onbestaand, armoederisico bij rechtgevende kinderen die geen sociale toeslag ontvangen (minder dan 3%). Dit toont aan dat de sociale toeslagen in belangrijke mate de meest kwetsbare gezinnen bereiken, zij het niet alle kwetsbare gezinnen, terwijl een (beperkt) deel van de toeslagen ook hogerop in de inkomensverdeling terechtkomen. De bevindingen suggereren dan ook dat verdere armoedereductie op kostenefficiënte wijze vooral kan worden gerealiseerd via een versterking van de selectieve toeslagen. Bijzondere aandacht moet hierbij gaan naar de sociale toeslagen. Een hervorming van de sociale toeslagen gericht op verdere armoedereductie zou een drieledig pad moeten volgen:

- Verhoog de sociale toeslag voor de gezinnen met de allerlaagste inkomens die nu nog onder de armoederisicodrempel vallen;
- Bekijk of het mogelijk is het gehanteerde inkomensconcept om het recht op een sociale toeslag vast te stellen nog dichter te laten aansluiten bij het (actuele) beschikbaar huishoudinkomen. Probeer uit efficiëntieoverwegingen huishoudens met een hoog vermogen uit te sluiten van de sociale toeslagen. Op langere termijn zou een effectief vermogenskadaster hier een belangrijke bijdrage toe kunnen leveren;
- Vermijd harde drempels en hervorm de sociale toeslagen naar een geleidelijke, voorspelbare curve van dalende sociale toeslagen bij een stijgend inkomen, zonder abrupte rechtenval. Een meer progressieve afbouw is beleidsmatig zinvol wanneer zij extra middelen concentreert in de laagste inkomensschijven (efficiëntie), maar ze moet steeds continu zijn om netto-inkomens-schokken rond kantelpunten te vermijden (arbeidsmarktparticipatievallen vermijden). Discontinuïteiten kunnen immers leiden tot een netto inkomensverlies bij beperkte bruto-

inkomensstijgingen. Dit ondermijnt de voorspelbaarheid van het gezinsinkomen en kan negatieve gedrags- en stressreacties uitlokken.

Dit impliceert ook dat een versterking van de sociale toeslagen niet noodzakelijk wordt bekomen door de reikwijdte ervan verder te verhogen naar gezinnen hogerop in de inkomensverdeling, maar wel door de bestaande toeslagen helemaal onderaan de inkomensverdeling te verhogen. Richt bijkomende middelen dan ook primair op gezinnen met de grootste tekorten (diep onder de armoedegrens).

Werk daarnaast expliciet met doelgroepen die in de toereikendheidstoets structureel ondergedekt zijn. Voor gezinnen met oudere kinderen kan dit zowel aan de hand van een verhoging van de schooltoeslagen en studietoelagen (in het bijzonder voor kotstudenten), als door het toevoegen van een leeftijdsgebonden component aan de sociale toeslagen, als door het verlagen van de noodzakelijke uitgaven (zie onder). In deze context is het aangewezen om de hoogte van de schooltoeslagen en de studietoeslagen expliciet te benchmarken aan de reële school- en studiekosten waarmee gezinnen worden geconfronteerd zodat de ondersteuning in lijn blijft met de evoluerende onderwijskosten en de toereikendheid ervan kan worden gewaarborgd. Maak daarom werk van een periodieke actualisering van het onderzoek naar de studiekosten.

8.3 Combineer inkomenssteun met kostenbeleid rond noodzakelijke behoeften

Het armoedereducerende karakter en de mate waarin het Groeipakket kindkosten dekt wordt zowel bepaald door de hoogte van het Groeipakket, als door de hoogte van (minimale) kindkosten. Het onderzoek toont aan dat het Groeipakket de minimale kindkosten vaak niet volledig dekt. Een verhoogde toereikendheid kan dan ook worden bekomen door niet enkel te werken aan gerichte verhogingen van het Groeipakket, maar ook door in te zetten op de verlaging van de minimaal noodzakelijke kindkosten. Versterk daarom de betaalbaarheid, kwaliteit en toegang tot (semi-)publieke goederen en diensten zoals kinderopvang, onderwijs, gezondheidszorg en mobiliteit, en breid het aanbod aan betaalbare gezinswoningen uit. Deze maatregelen dempen kindkosten structureel en verhogen tegelijkertijd de effectiviteit van financiële ondersteuning (bv. via lagere noodzakelijke uitgaven en hogere arbeidsmarktparticipatie). Een belangrijke nuance is dat deze aanbeveling geen aanleiding mag vormen om de universaliteit of vrije besteedbaarheid van het Groeipakket te ondermijnen (zie aanbeveling 1).

8.4 Wees bij hervormingen van het Groeipakket bewust van interacties met beleidsmaatregelen op andere beleidsniveaus (zoals fiscaliteit) en speel hierop actief in

De analyses laten zien hoe maatregelen op verschillende beleidsniveaus met elkaar interageren en, vanuit het perspectief van armoedebestrijding, elkaar soms kunnen tegenwerken. Bij hervormingen van het Groeipakket moeten deze interacties dan ook in rekening worden gebracht. Dit kan door in de voorbereidingsfase van hervormingen gebruik te maken van de aanwezige onderzoekscapaciteit op federaal en Vlaams niveau om de impact van hervormingen op gezinnen uitvoerig door te rekenen, rekening houdend met interacties tussen alle beleidsniveaus. Hierbij moet minstens een antwoord worden gezocht op volgende vragen: (1) hoe worden na de hervorming de gezinnen ondersteund in functie van dekking van minimale kosten en armoedepreventie, rekening houdend met alle inkomenscomponenten, publieke diensten en fiscaliteit; (2) wat is de impact voor de overheid en het budget op korte en lange termijn? Blijft het beleidsinstrumentarium betaalbaar en is het robuust bij

bepaalde sociaaleconomische en demografische veranderingen; (3) wat is de administratieve kost in relatie tot de meerwaarde van een beleidswijziging?

Hierbij aansluitend, werk actief samen met andere beleidsniveaus om bevoegdheidsoverschrijdend het armoedebeleid te versterken. Een relevante kanttekening bij het debat over selectiviteit is dat er weliswaar brede steun bestaat voor meer gerichte ondersteuning van gezinnen met kinderen in armoede, maar dat tegelijk gewaakt moet worden over een uitholling van de universaliteit. Opvattingen over selectiviteit beperken zich doorgaans tot het meest zichtbare deel van de financiële ondersteuning, met name het Groeipakket. De ondersteuning via de fiscaliteit, die in de praktijk in belangrijke mate ten goede komt aan gezinnen met voldoende belastbaar inkomen, blijft daarbij veelal buiten beschouwing. Vanuit dat bredere perspectief kan het zinvol zijn om na te denken over opties om de ondersteuning van lagere inkomens niet uitsluitend te versterken via selectieve toeslagen binnen het Groeipakket, maar ook via andere instrumenten. Zo kan ook een verhoging van de belastingkredieten de kostendekking voor (inz. grote) gezinnen met de laagste inkomens substantieel verbeteren.

8.5 Verfijn de beleidsmonitoring

De beleidsmonitoring kan op verschillende punten worden versterkt, met oog voor variatie in gezinskosten en contextuele factoren die structurele kwetsbaarheid bepalen. De referentiebudgetten voor maatschappelijke participatie vormen een nuttig kompas om de directe kindkosten en hun verhouding tot de financiële voordelen voor kinderen in kaart te brengen. Hierdoor wordt zowel het inkomensbeleid (bv. Groeipakket) als het beleid dat inspeelt op de kostprijs van noodzakelijke goederen en diensten (bv. gesubsidieerd onderwijs) in rekening gebracht. Analyses op basis van gestandaardiseerde leefcontexten, kunnen de minimaal noodzakelijke kosten echter slechts gedeeltelijk vatten. Factoren zoals het gebruik van kinderopvang, de huisvestingssituatie, de toegankelijkheid van het openbaar vervoer of de gevolgde studierichting in het secundair en hoger onderwijs, veroorzaken substantiële verschillen in werkelijke kosten. Voor een doeltreffend beleid is het dan ook aangewezen om monitoringstrategieën te ontwikkelen die deze heterogeniteit incorporeren en structurele patronen van ontoereikende dekking en kwetsbaarheid kunnen detecteren. Daarbij is er, zeker sinds de stopzetting van de financiering van de studiekostenmonitor, nood aan hernieuwde continuïteit in het in kaart brengen van studiekosten. Voer in dat verband de aanbevelingen van de Vlaamse Onderwijsraad (2024, p. 6-7) uit.

Faciliteer eveneens het gebruik van het DWH Groeipakket voor officiële armoedecijfers, best met terugwerkende kracht, zodat een correcter beeld van (trends in) armoede bij kinderen kan worden gevormd. De huidige EU-SILC cijfers overschatten immers wellicht het armoederisico van kinderen doordat er voor de kinderbijslagen (incl. Groeipakket) géén gebruik wordt gemaakt van administratieve gegevens, in tegenstelling tot heel wat andere inkomenscomponenten waarvoor dit wel het geval is.

De surveymethode die in dit project werd geïntegreerd, toont dat het mogelijk is om met vrij beperkte middelen een voldoende grote netto steekproef van gezinnen met Groeipakket te bereiken en, mits goede weging op basis van administratieve gegevens voor de bruto steekproef, tot betrouwbare inzichten te komen. Op deze wijze kunnen objectieve doorrekeningen van beleidsscenario's rond het Groeipakket en de financiële ondersteuning van gezinnen aangevuld worden met subjectieve ervaringen en attitudes van gezinnen met kinderen. Maak bij een volgend project gebruik van de methodologische inzichten die in dit project hieromtrent zijn verworven.

Referenties

Storms, B., Goedemé, T. en Nisen, L. (2025) Wat heeft een gezin minimaal nodig in België? Referentiebudgetten als gids voor een menswaardig inkomen, Brussel: Politeia.

Vlaamse Onderwijsraad (2024) *Nood aan coherent beleid voor een betaalbaar hoger onderwijs. Advies over studiekosten in hoger onderwijs*. Brussel: VLOR, https://s3-eu-west-3.amazonaws.com/vlor-prd/advice_final_attachments/RHO-RHO-ADV-2324-001_0.pdf.